

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/1718**od 14. listopada 2019.**

o zaštiti tradicionalnih izraza „Opolo”, „Vrhunsko vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Vrhunsko vino KZP)”, „Kvalitetno biser vino”, „Mlado vino”, „Vrhunsko pjenušavo vino” i „Kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Kvalitetno vino KZP)” kojima se označuju vina proizvedena u Hrvatskoj

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 115. stavke 2. i 3.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EZ) br. 607/2009 ⁽²⁾ utvrđena su određena detaljna pravila u pogledu zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, tradicionalnih izraza, označivanja i prezentiranja određenih proizvoda u sektoru vina. Uredba (EZ) br. 607/2009 stavljena je izvan snage Delegiranom uredbom (EU) 2019/33 ⁽³⁾ 14. siječnja 2019.
- (2) U skladu s člankom 61. stavkom 5. Delegirane uredbe (EU) 2019/33 Uredba (EZ) br. 607/2009 nastavlja se primjenjivati na zahtjeve za zaštitu i postupke podnošenja prigovora u vezi s tradicionalnim izrazima za koje na datum stupanja na snagu Delegirane uredbe (EU) 2019/33 odluka o zahtjevu za zaštitu još nije donesena.
- (3) U skladu s člankom 30. Uredbe (EZ) br. 607/2009 Hrvatska je 17. svibnja 2013. podnijela zahtjev Komisiji za zaštitu naziva „Opolo”, „Vrhunsko vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Vrhunsko vino KZP)”, „Kvalitetno biser vino”, „Mlado vino”, „Vrhunsko pjenušavo vino” i „Kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Kvalitetno vino KZP)” kao tradicionalnih izraza (dalje u tekstu „hrvatski tradicionalni izrazi” ili „tradicionalni izrazi za koje je Hrvatska zatražila zaštitu”).
- (4) Zahtjev za zaštitu hrvatskih tradicionalnih izraza objavljen je u *Službenom listu Europske unije* ⁽⁴⁾ 10. veljače 2018., a 4. travnja 2018. Komisija je od Bosne i Hercegovine zaprimila izjavu o prigovoru na zahtjev za zaštitu tradicionalnih izraza u skladu s člankom 37. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 607/2009.
- (5) Komisija je ispitala obrazloženu izjavu o prigovoru i popratnu dokumentaciju koju je dostavila Bosna i Hercegovina i zaključila je da je prigovor dopušten u skladu s člankom 38. Uredbe (EZ) br. 607/2009.
- (6) Bosna i Hercegovina uložila je prigovor na zahtjev za zaštitu uz obrazloženje da su tradicionalni izrazi za koje je Hrvatska zatražila zaštitu uređeni zakonima Bosne i Hercegovine kao izrazi kojima se opisuju određena vina prema njihovoj kvaliteti, boji ili udjelu neprevrelog šećera i da su to izrazi koje tradicionalno upotrebljavaju njezini proizvođači vina. Osim toga, Bosna i Hercegovina navela je da su ti tradicionalni izrazi za koje je Hrvatska zatražila zaštitu dio pravne stečevine bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije („SFRJ”) te da su stoga preneseni u zakonodavstvo zemalja nastalih raspadom bivšeg SFRJ-a. Naposljetku, Bosna i Hercegovina naglasila je da je hrvatski jezik jedan od službenih jezika Bosne i Hercegovine, čime se može objasniti postojanje određenih izraza homonimnih izrazima kojima se opisuju vina u Hrvatskoj. Na temelju toga Bosna i Hercegovina zatražila je zaštitu prava svojih proizvođača da nastave upotrebljavati te izraze nakon stupanja na snagu pravnog akta kojim se Hrvatskoj pruža zaštita hrvatskih tradicionalnih izraza.

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 607/2009 od 14. srpnja 2009. o utvrđivanju određenih detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2008 u pogledu zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, tradicionalnih izraza, označavanja i prezentiranja određenih proizvoda u sektoru vina (SL L 193, 24.7.2009., str. 60.).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/33 od 17. listopada 2018. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za zaštitu oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i tradicionalnih izraza u sektoru vina, postupka podnošenja prigovora, ograničenja upotrebe, izmjena specifikacija proizvoda, poništenja zaštite te označivanja i prezentiranja (SL L 9, 11.1.2019., str. 2.).

⁽⁴⁾ SL C 51, 10.2.2018., str. 24.

- (7) Dopisom od 28. kolovoza 2018. Komisija je Hrvatskoj prosljedila dokumentaciju povezanu s prigovorom i pozvala je da se očituje u roku od dva mjeseca od datuma dopisa Komisije u skladu s člankom 39. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 607/2009.
- (8) Hrvatska i Bosna i Hercegovina obavijestile su elektroničkom poštom Komisiju o svojoj namjeri da se sastanu kako bi postigle sporazum. Obje su strane zatražile da Komisija bude prisutna na sastanku.
- (9) Na sastanku održanom 30. siječnja 2019. Hrvatska je priznala da su predmetni tradicionalni izrazi bili desetljećima u upotrebi u više regija bivšeg SFRJ-a te je Bosni i Hercegovini zajamčila da Hrvatska neće polagati ekskluzivna prava na njihovu upotrebu. Međutim, Hrvatska je izrazila zabrinutost u pogledu upotrebe određenih tradicionalnih izraza za koje je zatražila zaštitu u Bosni i Hercegovini za opisivanje vina bez zaštićene oznake izvornosti ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla. Bosna i Hercegovina zajamčila je da će to pitanje riješiti u okviru tekućeg usklađivanja svojeg zakonodavstva s pravom Unije u odnosu na tradicionalne izraze.
- (10) Obje su zemlje potvrdile da ne samo dijele pravnu stečevinu bivšeg SFRJ-a već i da nužno upotrebljavaju iste temeljne slavenske riječi kao sinonime izraza kao što su „zaštićena oznaka izvornosti”, „kvalitetno vino” i „mlado vino”. Obje su zemlje prihvatile da bi u slučaju da se ti izrazi zaštite na način da ih može upotrebljavati samo jedna zemlja drugoj zemlji bilo nemoguće zamijeniti izraze koji su upotrebljavani desetljećima izrazima koji ne bi bili istovjetni hrvatskim tradicionalnim izrazima.
- (11) Stoga su se Hrvatska i Bosna i Hercegovina sporazumjele da je potrebno odrediti prijelazno razdoblje tijekom kojeg bi Bosni i Hercegovini trebalo bilo dopušteno da upotrebljava tradicionalne izraze povezane s proizvodima od vinove loze koji nisu u skladu s definicijom i uvjetima upotrebe tih izraza utvrđenima u ovoj Uredbi. To bi prijelazno razdoblje Bosni i Hercegovini trebalo omogućiti da dovrši postupno usklađivanje svojeg zakonodavstva s pravom Unije ili da prilagodi označivanje vina koje sadržava te hrvatske tradicionalne izraze.
- (12) Sadržaj sporazuma između Hrvatske i Bosne i Hercegovine nije u suprotnosti s pravom Unije.
- (13) Nadalje, budući da relevantno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine još nije u cijelosti usklađeno s pravom Unije, uključujući članak 35. stavak 1. točku (c) podtočku ii. Uredbe (EZ) br. 607/2009, ne postoji mogućnost da Bosna i Hercegovina podnese paralelni zahtjev za izravnu zaštitu na temelju te uredbe.
- (14) Stoga, uzimajući u obzir interes proizvođača i gospodarskih subjekata koji su dosada zakonito upotrebljavali te izraze te kako bi se prevladale privremene teškoće s kojima se suočava Bosna i Hercegovina, primjereno je odobriti prijelazno razdoblje kako bi se omogućilo postupno usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa zakonodavstvom Unije.
- (15) Međutim, budući da se ova Uredba primjenjuje samo na području Unije, prijelazno razdoblje odnosi se samo na proizvode od vinove loze iz Bosne i Hercegovine koji se uvoze u Uniju i stavljaju na tržište u Uniji uz upotrebu hrvatskih tradicionalnih izraza iako nisu u skladu s definicijom i uvjetima upotrebe.
- (16) S obzirom na sve prethodno navedeno i uzimajući u obzir činjenicu da zahtjev koji je podnijela Hrvatska ispunjava uvjete utvrđene u članku 112. Uredbe (EU) br. 1308/2013 i uvjete iz članka 40. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 607/2009, hrvatske tradicionalne izraze kojima se označuju vina proizvedena u Hrvatskoj trebalo bi zaštititi i upisati u elektronički registar e-Bacchus.
- (17) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za zajedničku organizaciju poljoprivrednih tržišta,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Sljedeći tradicionalni izrazi kojima se označuju proizvodi od vinove loze proizvedeni u Hrvatskoj zaštićeni su i upisuju se u elektronički registar e-Bacchus:

- (a) tradicionalni izrazi u smislu članka 112. točke (a) Uredbe (EU) br. 1308/2013:
- „Vrhunsko vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Vrhunsko vino KZP)”,
 - „Kvalitetno biser vino”,
 - „Vrhunsko pjenušavo vino”,
 - „Kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Kvalitetno vino KZP)”;
- (b) tradicionalni izrazi u smislu članka 112. točke (b) Uredbe (EU) br. 1308/2013:
- „Opolo”,
 - „Mlado vino”.

Definicije i uvjeti upotrebe tradicionalnih izraza utvrđeni su u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Izrazi zaštićeni u skladu s člankom 1. mogu se upotrebljavati u razdoblju od pet godina od datuma stupanja na snagu ove Uredbe za označivanje proizvoda od vinove loze koji nisu u skladu s definicijom i uvjetima upotrebe zaštićenih izraza iz tog članka i koji se uvoze na područje Unije iz Bosne i Hercegovine ako se ti izrazi tradicionalno upotrebljavaju na području te treće zemlje.

Nakon isteka tog petogodišnjeg razdoblja proizvodi od vinove loze iz prvog stavka mogu se zakonito stavljati na tržište samo ako su uvezeni u Uniju iz Bosne i Hercegovine prije isteka tog razdoblja i dok se ne potroše sve postojeće zalihe.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. listopada 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Definicije i uvjeti upotrebe tradicionalnih izraza iz članka 1.**„Opolo”**

Oznaka: Opolo

Jezik: hrvatski

Definicija: „Opolo” je tradicionalni izraz u skladu s člankom 112. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1308/2013. „Opolo” je tradicionalni izraz odobren za mirno *rosé* vino s dominantnim voćnim aromama i proizvedeno isključivo od crnog grožđa preporučenih sorti *Vitis vinifera*, u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (Službeni list br. 53/2014). Vina opisana tradicionalnim izrazom „Opolo” proizvode se tehnologijom koja se upotrebljava za proizvodnju bijelih vina i imaju stvarnu alkoholnu jakost od najmanje 11 % vol. Najveći prinos za ta vina iznosi 12 000 kg/ha. Analitičko i organoleptičko ocjenjivanje obvezni su. Boja vinâ „Opolo” može biti od svijetloružičaste do intenzivno ružičaste.

Popis predmetnih zaštićenih oznaka izvornosti odnosno zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla: Tradicionalni izraz „Opolo” može se upotrebljavati za opisivanje vina sa zaštićenim oznakama izvornosti „Primorska Hrvatska”, „Hrvatska Istra”, „Hrvatsko primorje”, „Sjeverna Dalmacija”, „Dalmatinska zagora” i „Srednja i Južna Dalmacija” koja zadovoljavaju uvjete za upotrebu tog tradicionalnog izraza.

Kategorije proizvoda od vinove loze: Vino kako je definirano u dijelu II. točki 1. Priloga VII. Uredbi (EU) br. 1308/2013.

„Vrhunsko vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Vrhunsko vino KZP)”

Oznaka: Vrhunsko vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Vrhunsko vino KZP), bilo da jest ili nije dopunjeno izrazom:

- Arhivsko vino: za vina koja se pet ili više godina čuvaju u podrumskim uvjetima, od čega najmanje tri godine u bocama.
- Desertno vino: za vina proizvedena od prezrelog ili suhog grožđa, bez dodavanja bilo kakvih tvari, koje ima prirodnu alkoholnu jakost od najmanje 16 % vol. i stvarnu alkoholnu jakost od najmanje 9 % vol.
- Kasna berba: za vina proizvedena od prezreloga grožđa koja imaju najmanje 94° Oechsla.
- Izborna berba: za vina proizvedena od posebno odabranoga grožđa koja imaju najmanje 105° Oechsla.
- Izborna berba bobica: za vina proizvedena od odabranoga prezreloga grožđa zaraženog plijesni botrytis, koja imaju najmanje 127° Oechsla.
- Izborna berba prosušenih bobica: za vina proizvedena od odabranih bobica prezreloga grožđa koja imaju najmanje 154° Oechsla.
- Ledeno vino: za vina proizvedena od grožđa ubranog na temperaturi od barem –7 °C i prerađenog u smrznutom stanju, koja imaju najmanje 127° Oechsla.

Jezik: hrvatski

Definicija: „Vrhunsko vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Vrhunsko vino KZP)” tradicionalni je izraz u skladu s člankom 112. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1308/2013. Taj tradicionalni izraz sinonim je izraza „zaštićena oznaka izvornosti” odobren za opisivanje vina proizvedenih od grožđa preporučenih sorti *Vitis vinifera* u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (Službeni list br. 53/2014). Prirodna alkoholna jakost tih vina mora iznositi najmanje:

- 10 % vol. u zoni B,
- 10,5 % vol. u zoni CI,
- 11 % vol. u zoni CII.

Najveći prinos u proizvodnji tih vina iznosi:

- 10 000 kg/ha (6 000 l/ha) u zoni B,
- 11 000 kg (6 600 l/ha) u zonama CI i CII.

Obogaćivanje, zakiseljavanje, otkiseljavanje i zaslađivanje nisu dopušteni. Analitičko i organoleptičko ocjenjivanje obvezni su. Ovisno o stupnju zrelosti grožđa i procesima proizvodnje i zrenja vina dodatno se mogu upotrebljavati sljedeći izrazi:

- Arhivsko vino,
- Desertno vino,
- Kasna berba,
- Izborna berba,
- Izborna berba bobica,
- Izborna berba prosušenih bobica,
- Ledeno vino.

Popis predmetnih zaštićenih oznaka izvornosti odnosno zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla: Tradicionalni izraz „Vrhunsko vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Vrhunsko vino KZP)” može se upotrebljavati za sva hrvatska vina sa zaštićenom oznakom izvornosti koja zadovoljavaju uvjete za upotrebu tog tradicionalnog izraza.

Kategorije proizvoda od vinove loze: Vino kako je definirano u dijelu II. točki 1. Priloga VII. Uredbi (EU) br. 1308/2013.

„Kvalitetno biser vino”;

Oznaka: Kvalitetno biser vino

Jezik: hrvatski

Definicija: „Kvalitetno biser vino” tradicionalni je izraz u skladu s člankom 112. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1308/2013. Taj tradicionalni izraz sinonim je izraza „zaštićena oznaka izvornosti”, odobren za opisivanje biser vina proizvedenih od kvalitetnih vina, mladog vina koje je još u fermentaciji, mošta ili mošta u fermentaciji, proizvedenog od grožđa preporučenih sorti *Vitis vinifera* u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (Službeni list br. 53/2014). Vina za koja se koristi tradicionalni izraz „Kvalitetno biser vino” moraju imati ukupnu alkoholnu jakost od najmanje 9 % vol. i stvarnu alkoholnu jakost od najmanje 7 %. Kada se vino čuva pri temperaturi od 20 °C u zatvorenim posudama, natpritisak zbog unutarnjeg otopljenog ugljičnog dioksida mora iznositi najmanje 1 bar i ne više od 2,5 bara.

Popis predmetnih zaštićenih oznaka izvornosti odnosno zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla: Tradicionalni izraz „Kvalitetno biser vino” može se upotrebljavati za sva hrvatska biser vina sa zaštićenom oznakom izvornosti koja zadovoljavaju uvjete za upotrebu tog tradicionalnog izraza.

Kategorije proizvoda od vinove loze: Biser vino, kako je definirano u dijelu II. točki 8. Priloga VII. Uredbi (EU) br. 1308/2013.

„Mlado vino”

Oznaka: Mlado vino

Jezik: hrvatski

Definicija: „Mlado vino” je tradicionalni izraz u skladu s člankom 112. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1308/2013. Taj tradicionalni izraz odobren je za vina proizvedena od grožđa preporučenih sorti *Vitis vinifera*, u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (Službeni list br. 53/2014), kod kojih je proces fermentacije ili dovršen ili djelomično dovršen. Vina za koja se koristi tradicionalni izraz „Mlado vino” moraju se staviti na tržište prije 31. prosinca kalendarske godine u kojoj je grožđe ubrano.

Popis predmetnih zaštićenih oznaka izvornosti odnosno zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla: Tradicionalni izraz „Mlado vino” može se upotrebljavati za sva hrvatska vina sa zaštićenom oznakom izvornosti koja zadovoljavaju uvjete za upotrebu tog tradicionalnog izraza.

Kategorije proizvoda od vinove loze: Vino kako je definirano u dijelu II. točki 1. Priloga VII. Uredbi (EU) br. 1308/2013.

„Vrhunsko pjenušavo vino”

Oznaka: Vrhunsko pjenušavo vino

Jezik: hrvatski

Definicija: „Vrhunsko pjenušavo vino” tradicionalni je izraz u skladu s člankom 112. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1308/2013. Taj tradicionalni izraz sinonim je izraza „zaštićena oznaka izvornosti”, a upotrebljava se za opisivanje pjenušavih vina proizvedenih prvom alkoholnom fermentacijom od svježega grožđa ili mošta i drugom alkoholnom fermentacijom od vina pogodnog za dobivanje kvalitetnog ili vrhunskog vina proizvedenog od grožđa preporučenih sorti *Vitis vinifera*, u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (Službeni list br. 53/2014). Pjenušava vina za koja se koristi tradicionalni izraz „Vrhunsko pjenušavo vino” moraju imati stvarnu alkoholnu jakost od najmanje 10 % vol. i natpritisak zbog unutarnjeg otopljenog ugljičnog dioksida od najmanje 3 bara kada se vino čuva pri temperaturi od 20 °C u zatvorenim posudama.

Popis predmetnih zaštićenih oznaka izvornosti odnosno zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla: Tradicionalni izraz „Vrhunsko pjenušavo vino” može se upotrebljavati za sva hrvatska pjenušava vina sa zaštićenom oznakom izvornosti koja zadovoljavaju uvjete za upotrebu tog tradicionalnog izraza.

Kategorije proizvoda od vinove loze: Pjenušavo vino, kako je definirano u dijelu II. točki 4. Priloga VII. Uredbi (EU) br. 1308/2013.

„Kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Kvalitetno vino KZP)”

Oznaka: Kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Kvalitetno vino KZP), bilo da jest ili nije dopunjeno izrazom:

- Mlado vino: ako je proizvedeno od grožđa preporučenih sorti *Vitis vinifera*, u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (Službeni list br. 53/2014); proces fermentacije može biti dovršen ili djelomično dovršen, a na tržište se mora staviti prije 31. prosinca kalendarske godine u kojoj je grožđe ubrano,
- Arhivsko vino: ako se pet ili više godina čuva u podrumskim uvjetima, od čega najmanje tri godine u bocama,
- Desertno vino: ako je proizvedeno preradom prezrelog ili suhog grožđa i ima prirodnu alkoholnu jakost od najmanje 16 % vol. i stvarnu alkoholnu jakost od najmanje 9 % vol.

Jezik: hrvatski

Definicija: „Kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Kvalitetno vino KZP)” tradicionalni je izraz u skladu s člankom 112. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1308/2013. „Kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Kvalitetno vino KZP)” sinonim je izraza „zaštićena oznaka izvornosti” koji se upotrebljava za opisivanje vina proizvedenih od grožđa preporučenih sorti *Vitis vinifera* u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (Službeni list br. 53/2014). Vino za koje se koristi tradicionalni izraz „Kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Kvalitetno vino KZP)” mora imati prirodnu alkoholnu jakost od najmanje:

- 8,5 % vol. u zoni B,
- 9,0 % vol. u zoni C1,
- 9,5 % vol. u zoni CII.

Najveći prinos u proizvodnji tih vina iznosi:

- 11 000 kg/ha (7 700 l/ha) u zoni B,
- 12 000 kg/ha (8 400 l/ha) u zonama CI i CII.

Analitičko i organoleptičko ocjenjivanje obvezni su.

Popis predmetnih zaštićenih oznaka izvornosti odnosno zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla: Tradicionalni izraz „Kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom (Kvalitetno vino KZP)” može se upotrebljavati za sva hrvatska vina sa zaštićenom oznakom izvornosti koja zadovoljavaju uvjete za upotrebu tog tradicionalnog izraza.

Kategorije proizvoda od vinove loze: Vino kako je definirano u dijelu II. točki 1. Priloga VII. Uredbi (EU) br. 1308/2013.